

ترکیب آرا و چالش‌های پزشکیان

کوروش احمدی

دیپلمات‌پیشین

به نظر می‌رسد رئیس‌جمهور پزشکیان کار دشوارتری در قیاس با رؤسای‌جمهور اصلاح‌طلب قبلی پیش‌رو خواهد داشت. علاوه بر چالش‌هایی مانند مجلس اصولگرا و انسجام بسیار بیشتر طیف‌ها و نهاد‌های اصولگرا و شرایط سخت‌تر کشور به‌خاطر تراکم بیشتر مشکلات، ترکیب آرا در این انتخابات نیز می‌تواند تحت شرایطی مشکل‌ساز شود. اما با وجود این چالش‌ها، تحت شرایطی زمینه برای موفقیت ایشان نیز فراهم است؛ مشروط بر اینکه ایشان و همکارانشان درک و برخوردی واقع‌بینانه با شرایط عینی داشته باشند. چالش‌های ناشی از ترکیب آرا که بازتاب‌دهنده شرایط اجتماعی است، به شرح زیر است:

۱- دکتر پزشکیان با کمترین رأی نسبت به رؤسای‌جمهور پیشین راهی پاستور می‌شود. دلیل اصلی آن نیز ۶۰ و ۵۰ درصدی است که در ادامه روند مشابه از ۹۸ به بعد در انتخابات شرکت نکردند. ترکیب این رأی‌نندگان مهم است. آنها شامل کنشگران فعال و طبقه متوسط نوگرا و دارای صدا هستند. زنان و جوانان در ترکیب این طیف غلبه دارند. در میان مشسوقان به شرکت در انتخابات و نیز در همایش‌های انتخاباتی زنان و جوانان حضور کمتری داشتند. درحالی‌که در انتخابات خرداد ۷۶ جوانان دختر و بیسر مشوق شرکت افراد میانسال و مسن بودند، این‌بار ایسن مردان عمدتا مسن بودند که جوانان را به مشارکت تشویق می‌کردند. بی‌شک، مشارکت‌نکردن این طیف اجتماعی در انتخابات را نباید به حساب مخالفت آنها با پزشکیان گذاشت. آنها، به‌عکس، عمدتا پایگاه رأی بالقوه یک رئیس‌جمهور اصلاح‌طلب و تغییر‌خواه هستند. رأی‌دهندگان به پزشکیان نیز به نظر می‌رسد عمدتا رأی مشروط داده‌اند و در صورت کوتاهی پزشکیان در عمل به وعده‌هایش ممکن است ایشان را پس بگیرند. موضع نهایی و نحوه برخورد این دو طیف طی چهار سال آینده به سیاست‌های رئیس‌جمهور پزشکیان بستگی خواهد داشت.

۲- کاهش چشمگیر مشارکت مهم‌ترین پدیده انتخابات ۱۴۰۳ بود. با توجه به روندی مشابه طی سه انتخابات پیشین، اقدام نظام سیاسی به تأیید صلاحیت یکی از نامزدهای مورد نظر جبهه اصلاحات قابل‌توجه بود. امید می‌رفت که به این ترتیب روند کاهشی مشارکت معکوس شود، اما با وجود فعالیت همه جانبه احزاب و گروه‌های اصلاح‌طلب و جمعی از نخبگان شمار رأی‌دهندگان در دور اول ۱۴۰۳ حدود ۹ درصد در مقایسه با انتخابات ۱۴۰۰ کمتر بود. این پدیده‌ای نیست که به‌ویژه به خاطر روند رشدیافته آن از ۹۸ به بعد بتوان راحت از کنار آن گذشت. روشن نیست که آیا باید ادامه این روند کاهشی را به حساب عدم موفقیت اصلاح‌طلبان گذاشت یا به همان حساب همیشگی بعد از ۹۸. می‌توان گفت که این‌بار روح جمعی به تصمیمی رسید و مطابق عمل کرد و در این میان ترس از رقیب نیز که نخبگان به آن پرداختند، مؤثر بود. به هر حال، اکنون قرعه‌فال به نام دکتر پزشکیان زده شده بلکه ایشان بتوانند سیاستی را که جبران مافات کند، بیابد و به‌کار بندد. در غیر این صورت، ممکن است اساسا انتخابات در ایران بلاموضوع شود.

۳- آرای که در برخی استان‌ها به پزشکیان داده شد، بی‌شک در پیروزی ایشان نقش داشت. اما تبلیغات برخی جریان‌ها در نسبت‌دادن پیروزی ایشان به آرای قومیتی اساسا بلاوجه است و نحوه سخن‌گفتن معدودی که با لحنی مضر برای تمامیت ارضی و حاکمیت ملی به این موضوع دامن می‌زنند، محکوم است. باید توجه داشت که اولاً همه ایرانیان به یک اندازه در تعیین سرنوشت خود سهیم‌اند و جمعی را بر جمع دیگر برتری نیست. ثانیاً دلیل تفاوت در آرا به کاندیداها را باید در مشکل محوری عدم مشارکت جست‌وجو کرد. در ادوار انتخاباتی ۹۶٫۹۲ و… نامزد تقریباً مشابه بود. مثلا درصد بالاتر آرای قومیتی، رأی اول تقریباً همه استان‌ها، اعم از مرکزی و بیرونی را داشت. تنها مشارکت کم در برخی استان‌ها موجب اول شدن نامزد اصولگرایان شد. ضمن اینکه امسال رفتار انتخاباتی استان‌های مرکزی و بیرونی در دور اول تقریباً مشابه بود. مثلا مشارکت در استان‌های آذربایجان شرقی و اصفهان در دور اول ۴۰ و اندی درصد بود و در دور دوم به یک نسبت افزایش یافت. این پدیده گویای درک مشابه و مشترک و عاری از شائبه قومیتی همگان در مسائل ملی است. با این حال دکتر پزشکیان باید توجه داشته باشد که در دور دوم فاکتور عدم مشارکت

بسر ترکیب آرا در استان‌های مرکزی اثر بیشتری داشت تا در استان‌های بیرونی.

سه‌شنبه ۱۹ تیر ۱۴۰۳
۳ محرم ۱۴۴۶
۹ جولای ۲۰۲۴
سال بیست‌ویکم
شماره ۴۸۷۵
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

روزنامه

در «شرق» امروز می‌خوانید:دختری شایسته تقدیر؛ کاری که با «مهسا» کردیم • تسویه اساتید در دانشگاه‌ها ادامه دارد • برخاستن پاریس از دنده چپ

حملات بی‌محابای سایبری‌ها و رادیکال‌ها به رئیس‌جمهور منتخب رو به افزایش است

تیغ بر وفاق؟

«شرق» در گفت‌وگو با کارشناسان راهکارهای رفع مشکلات بازار مسکن را با نگاه به الزامات دولت آینده واکاوی کرد

۵ راهبرد مسکنی

این گزارش را در صفحهٔ ۴ خوانید.عکس: Gettyimages

یادداشت

۸ درصد رشد متوسط سالانه اقتصادی؛ مفهوم الزامات

اسفندیار جهانگرد

منظر ثروت و رفاه بسیار مهم و حیاتی است. اما رشد اقتصادی چیست؟ به تعبیر پروفسور سیمون کوزنتس در سال ۱۹۷۱، رشد اقتصادی یک کشور عبارت است از «افزایش بلندمدت ظرفیت تولیدی به منظور عرضه کالاهای هرچه متنوع‌تر اقتصادی به مردم». به زعم یافته‌های علم اقتصاد، این رشد ظرفیت بر پایه «فناوری پیش‌رونده» و «تعدیلات نهادی و ایدئولوژیکی» استوار است. بیش‌نیاز فناوری پیش‌رونده برای رشد اقتصادی لازم است. اما کافی نیست. به منظور تحقق رشد اقتصادی باید تعدیلات نهادی، رفتاری و ایدئولوژیکی در جامعه صورت گیرد. به عبارت دیگر، «نوآوری‌های فناورانه» بدون «نوآوری‌های اجتماعی» شبیه لامپ بدون برق است و اهداف را محقق نخواهد کرد.

با این مضمون، اقتصاد ایران در برنامه‌های توسعه بعد از انقلاب خود همواره رشد‌های اقتصادی بالا و به‌ویژه از برنامه چهارم توسعه رشد متوسط

یادداشت

آیا دولت چهاردهم چنین عزمی خواهد داشت؟

حسین حقگو

کارشناس اقتصادی

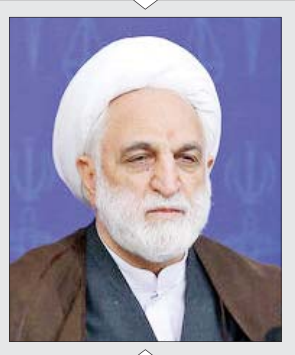
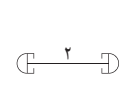
حدود صد میلیارد دلار از کشور خارج شده است!، فارغ از اهداف بسیار رؤیایی و خوش‌بینانه این برنامه و همراهی نکردن کارشناسان مستقل و معتبر در روند تدوین و تصویب آن، برآورده‌کردن کاهش تورم و افزایش درآمد و ایجاد اشتغال در حدی که حداقل توقعات رأی‌دهندگان به آقای پزشکیان را نیز تأمین کند، نیازمند حجم بالایی از سرمایه‌ای است. این در شرایطی است که نه بودجه دولت و نه منابع بانکی و نه حتی تولید نفت بیش‌ازاین امکان افزایش ندارد و جز کشایش فوری در عرصه خارجی و جذب سرمایه‌ها و اعتبارات بین‌المللی و نیز به کار افتادن سرمایه‌های داخلی و خارج‌نشدن آنها و ارتقای بهره‌وری و صرفه‌جویی که یقینا سختی‌های بسیاری را در کوتاه‌مدت و شاید میان‌مدت متوجه جامعه می‌کند، هیچ راهی وجود ندارد که این خود نیازمند سرمایه وسیع اجتماعی است.

۲- امروز در شرایطی تقریباً مشابه سال ۹۲ قرار داریم. حدود دهه قبل نیز فشار تحریم‌های جهانی، اقتصاد ایران را به‌شدت تحت فشار قرار داد و دچار کاهش شدید منابع درآمدی کرد و بخش بزرگی از رانت‌ها قطع و جریان‌های

رئیس قوه قضائیه:

باید به رئیس‌جمهور

منتخب کمک کنیم

برگزیده‌ها

رئیس‌جمهور منتخب میزبان چهره‌های مهم سیاسی بود

جوانه‌زدن گفتمان امید

سیدمحمد خاتمی به خانه پزشکیان رفت

۳

دبیر کل حزب ندای ایرانیان:

همگرایی و همدلی راه حل مشکلات مردم خواهد بود

۳

نگاه

وفاق ملی؛ باید‌ها ونباید‌ها

یادداشتی از علی مندنی‌پور

۸

یادداشت

از دوم خرداد ۷۶

تا ۱۵ تیر ۱۴۰۳

محسن‌هاشمی‌رفسنجانی

ماراتن انتخابات چهاردهمین دوره ریاست‌جمهوری به پایان رسید و طبیعتا نتیجه انتخابات باید از طرف جریان‌های سیاسی بررسی شود. متأسفانه در روزهای گذشته به جای پرداختن عمیق به موضوع شاهد برخی اظهارنظرات سطحی و شتاب‌زده از سوی جریان افراطی داخلی و برانداز خارجی درباره انتخابات هستیم که تصادفاً! مانند دیگر

مواضع این دوگروه همسو است.

- اینکه نتیجه انتخابات تابع رفتار قومی

ترک‌زبانان شده است.

-اینکه شورای نگهبان با مهندسی خود موجب اتحاد اصلاح‌طلبان و اختلاف اصولگرایان شد.

- اینکه رهبر انقلاب به دنبال رئیس‌جمهور شدن دکتر پزشکیان بوده است و به ایشان رأی

داده است.

- اینکه کناره‌گیری نکردن دکتر قالیباف موجب

شکست دکتر جلیلی شده است.

درواقع طیف تندرو داخلی و براندازان خارجی تلاش می‌کنند با این‌گونه تحلیل‌ها پیام‌های اصلی انتخابات را به حاشیه برانند. قبل از ورود لازم است که درباره صحت این ادعاها تأمل کنیم؛

- اگر رأی سه استان شمالی کشور (گیلان، گلستان و مازندران) را که نه ترک‌زبان هستند، نه کردزبان، بررسی کنیم، می‌بینیم که دکتر پزشکیان با فاصله معناداری نفر اول است، حتی در استان فارس که مرکز فرهنگی پارسی‌زبانان جهان محسوب می‌شود، نیز شاهد پیروزی دکتر پزشکیان هستیم؛ بنابراین این ادعای قومی‌گرایانه گزافه‌گویی است.

- رد چهره‌های شاخص اصلاح‌طلب و میانه‌رو که ثبت‌نام کرده بودند و نهی مستقیم و غیرمستقیم برخی دیگر از این طیف نشان می‌دهد که اتفاقا اگر مهندسی هم در شورای نگهبان انجام شده است، علیه اصلاح‌طلبان بوده است و حالا اگر به هردلیلی نتیجه مطلوب به دست نیامده، نباید افراطیون، کاسه و کوزه‌های خود را بر سر شورای نگهبان بشکنند.

- مواضع و بیانات رهبر انقلاب و همچنین عملکرد دفتر ایشان نشان می‌دهد که هیچ‌گونه سوگیری درباره هیچ نامزدی انجام نشده است، حتی سوگیری سازمان صداوسیما به نفع آقای دکتر جلیلی با توجه به حضور برادر ایشان در رأس صداوسیما که در تفاوت سؤالات منظره رودرروی دوم و همچنین نقش مصاحبه دختر دکتر قالیباف در تخریب ایشان جلوه‌گر شد، نشان می‌دهد هیچ‌گونه سوگیری به سود آقای دکتر پزشکیان در سه قوه، صداوسیما و نیروهای مسلح و نهادها وجود نداشته است.

- شکستن کاسه و کوزه‌های شکست پر سر دکتر قالیباف نیز منصفانه نیست.

۳
ادامه در صفحه ۸

۳
ادامه در صفحه ۸

۳
ادامه در صفحه ۴